

BERGEN KOMMUNE

Puddefjorden United – møte med utviklere og grunneiere

21.03.2025

Agenda

12-13.00: Presentasjoner, samt innspill fra gruppen:

- Innledning om notater som er sendt ut- har dere innspill eller spørsmål til disse? – Ole Petter
- Kombinasjoner av mobilitetsnett – Solveig
- Etappevis utvikling – Ole Petter

Pause

13.10 - 14.20: Gruppeoppgaver inkl pause

14.30 - 15 : Oppsummering fra gruppeoppgaver

Notater for deloppgaver

- Deloppgave 9: Overordnede prinsipper for teknisk infrastruktur
 - Innspill eller spørsmål?
- Deloppgave 5: Næringsvurdering og bruk av kaier
 - Innspill eller spørsmål?
- Deloppgave 2: Broer over Puddefjorden
 - Innspill eller spørsmål?
- Deloppgave 4: Overordnet mobilitetsplan
 - Innspill eller spørsmål?

Opppg 9: Teknisk infrastruktur; oppsummering og veien videre

Energi: Utbygging av fjernvarme må avvente til bybane etableres. Nærvarmeanlegg i midlertidig fase er aktuelt. Eviny Termo leder arbeidet sammen med utviklerne. Løses i planarbeidene. PU har muligens en koordinerende rolle.

Renovasjon: Permanent løsning etableres i første byggetrinn. Viktig drøfting er om det skal etableres ett stor anlegg eller ett anlegg per utbygging. Gjennomførbarhet av felles løsninger og kommunens rolle i dette videreføres til fase 2.

VA: Bergen Vann skal gi oppdatert uttale til planarbeidene. Skybruddsplan vil være viktig kunnskapsgrunnlag. Med bakgrunn i havnivåstigning og stormflo vil det være viktig å se bygulvet i sammenheng – sikre avrenningslinjer. Felles konsulent for å utarbeide VA-rammeplan slik at det ikke blir ulik tolkning av viktige sammenhenger og oppgaven som sådan. Løses i planarbeidene.

Opppg 5: Næring og bruk av kai; oppsummering og veien videre

Oppgaver som kan gjøres som en del av kommuneplanleggingen

- Arealbehovene til maritim industri bør vurderes i en regional kontekst.
- Virkning av flytting av viktige logistikkvirksomheter fra Laksevåg bør vurderes nærmere i et overordnet kommunalt og regionalt perspektiv.
- Vurdere fremtidig behov for dypvannskanskai i Bergen og betydningen av å redusere antall meter dypvannskai.

Oppgaver som kan håndteres i Puddefjorden united

- Samtale med viktige klynger, interessegrupper og ekspertgrupper i næringsrådet om arealbehov og lokaliseringspreferanser for ønskede næringer. Dette ligger til deloppgave Næring og kaier.
- Balansen mellom bolig og næring på Laksevåg må vurderes i de aktuelle planarbeidene
- En gang- og sykkelbro over Puddefjorden kan være aktuelt å etablere i første fase av planlagt byutvikling. Det videre arbeidet må drøfte konsekvenser for næring og bruk av kaier i dette tidsperspektivet, koordinere tiltakene og etappevis utbygging. Dette må gjøres i deloppgave 2 broer.
- Aktuelle konflikter med bybanebro /utfyllinger må håndteres i Kommunedelplanen for kollektivsystemet fra Bergen sentrum til Bergen vest.

Opppg 2: Broer; oppsummering og veien videre

Flere plasseringer er aktuelle, vurdering og konklusjon:

- Alternativene 1a og 1b gir best dekning og mer direkte forbindelse mellom Laksevåg og sentrum, supplerer eksisterende gangforbindelser.
- Åpne- og lukkebro vil ha mindre konflikt med havneaktiviteter frem til 2035, og dermed mulig å realisere på et tidlig tidspunkt.
- 1b bør siles ut på grunn av konflikt med trafikk i Damsgårdsveien/Tverrveien, samt trangt gateforløp mellom husene.
- Alternativ 2a, med landingspunkt på nordsiden av Skjøndal slipp, har mindre konflikter med kulturmiljø enn 2b. 2a kan bidra til aktivisering av byrom på begge sider av fjorden.

Det anbefales å arbeide videre med alternativene 1a og 2a.

- Dersom det er for store konflikter eller utfordringer knyttet til 1a, bør man se nærmere på 1b.
- Landingspunkt for 2a må tilpasses den nye bystrukturen på Dokken.

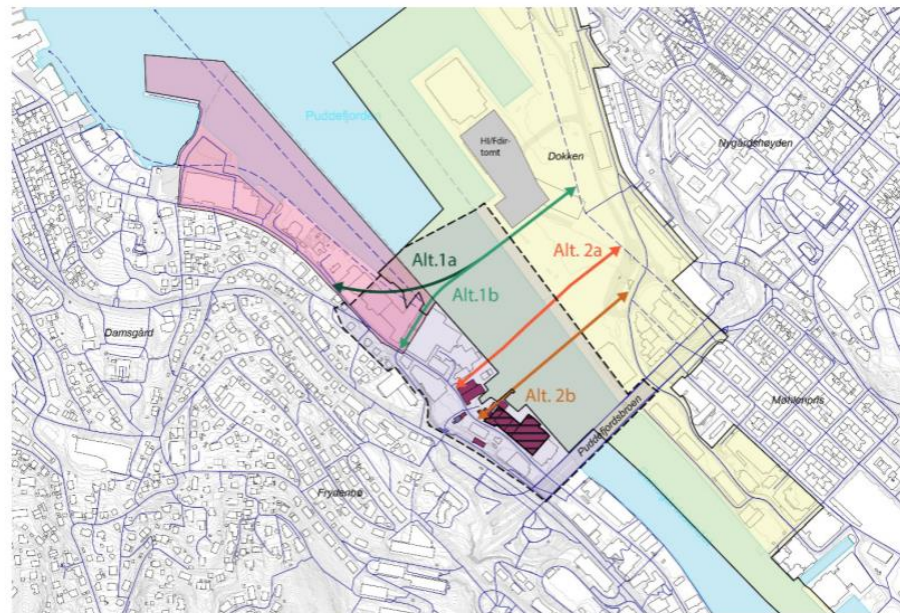

Fig. 14: Alternativ for gang- og sykkelbro over Puddefjorden.

Oppg 4: Overordnet mobilitetsplan og veien videre

- Trafikksystemene 1, 2 og 3 skal beregnes med forventet trafikkmengde i 2050, og med ulike alternativer for bybanetraséer.
- Beregningene vil være grunnlag for ytterligere vurderinger for et samlet mobilitetssystem inkl gang/sykkelrute.
- Anbefaling for mobilitetssystemet med
 - o tiltak i vegnettet
 - o parkeringsnorm
 - o vurdering av trinnvis utvikling og avhengigheter
- Nødvendige tiltak, både innenfor og utenfor plangrensene pågående reguleringsplaner må følges opp med en gjennomføringsstrategi, og må koordineres.

Overordnet mobilitetsplan: Mål for mobilitetsnettet

Transportsystemet skal bygge opp under prioritering av myke trafikanter, og sikre gode forhold for gående, syklende og kollektivreisende, og det skal skapes rammebetingelser for å ta i bruk gaterommene til byliv, aktiviteter og opphold.

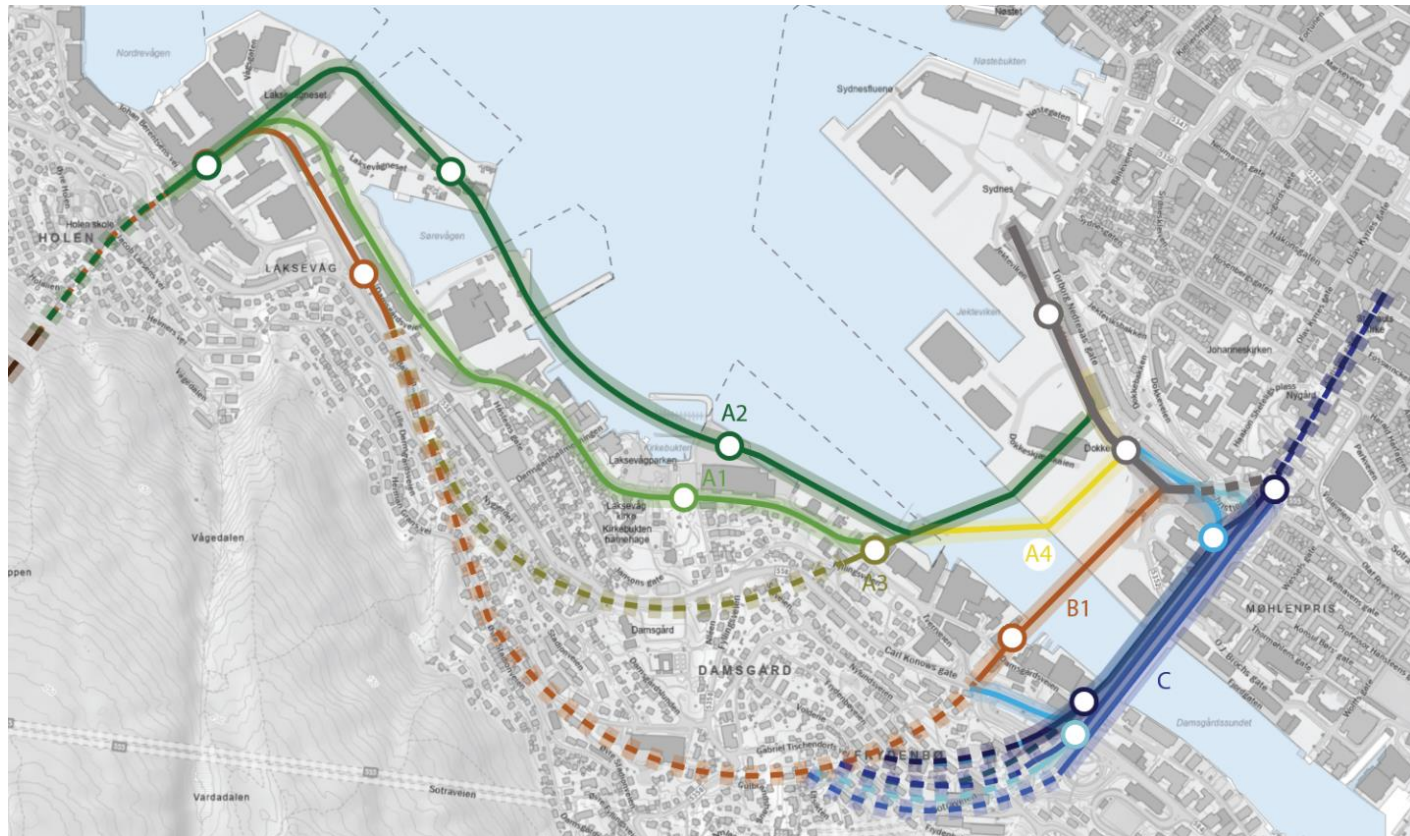
Målformuleringer for vurderinger, der det vi ønsker å se spesielt på i dag er uthevet:

- Sammenhengende og trygge **gang- og sykkelløsninger**, med god forbindelse til omkringliggende områder
- Et samlet, attraktivt og lett tilgjengelig **kollektivtilbud** for buss og bane
- Det skal være nødvendig tilgjengelighet for **varelevering og adkomst** med bil (nød og nytte)
- Utformingen av gater og **byrom** skal bidra til en bymessig utvikling av området
- Ivareta kvaliteter i **landskap og kulturmiljø**

Alternativer for bane

pr mars 25

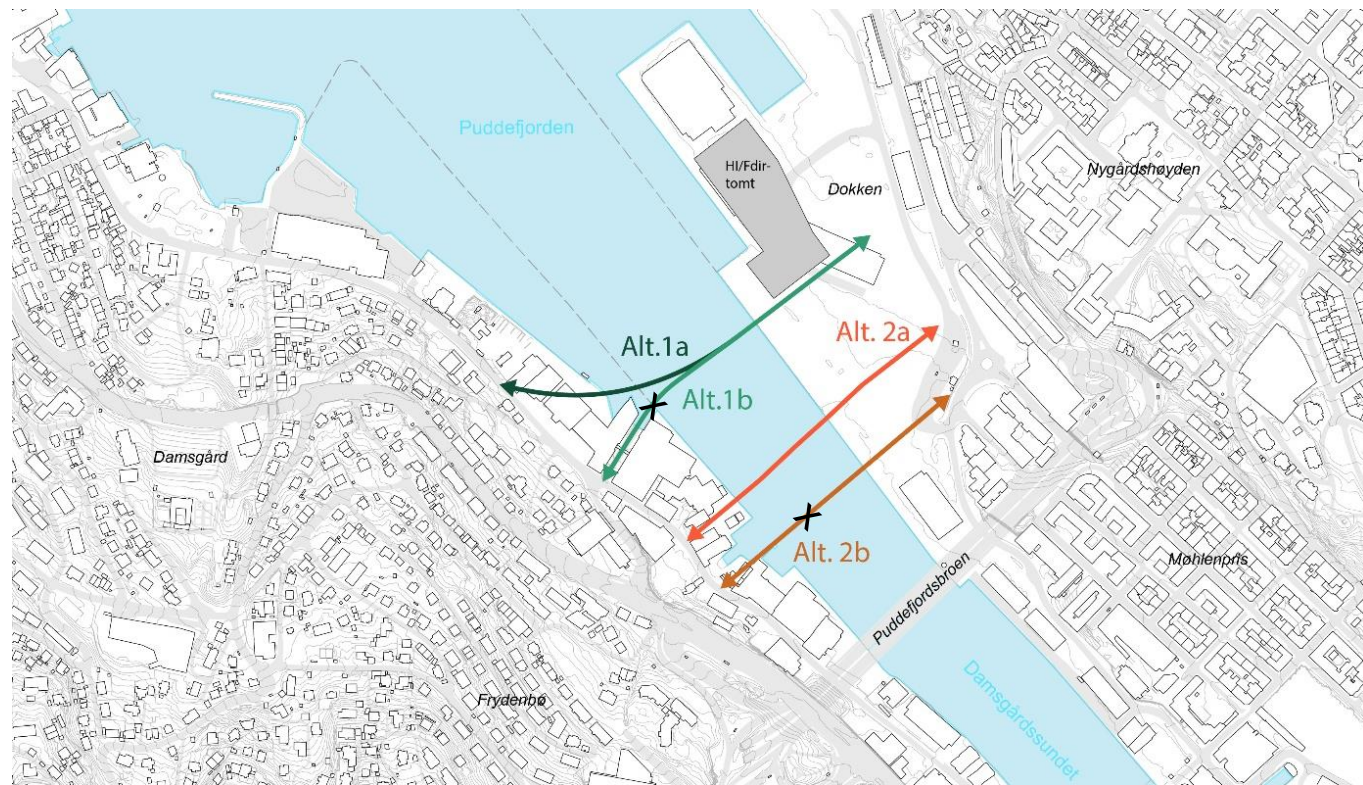

BERGEN
KOMMUNE

Anbefalte
alternativer for
videre arbeid
med gang-
sykkelbro:

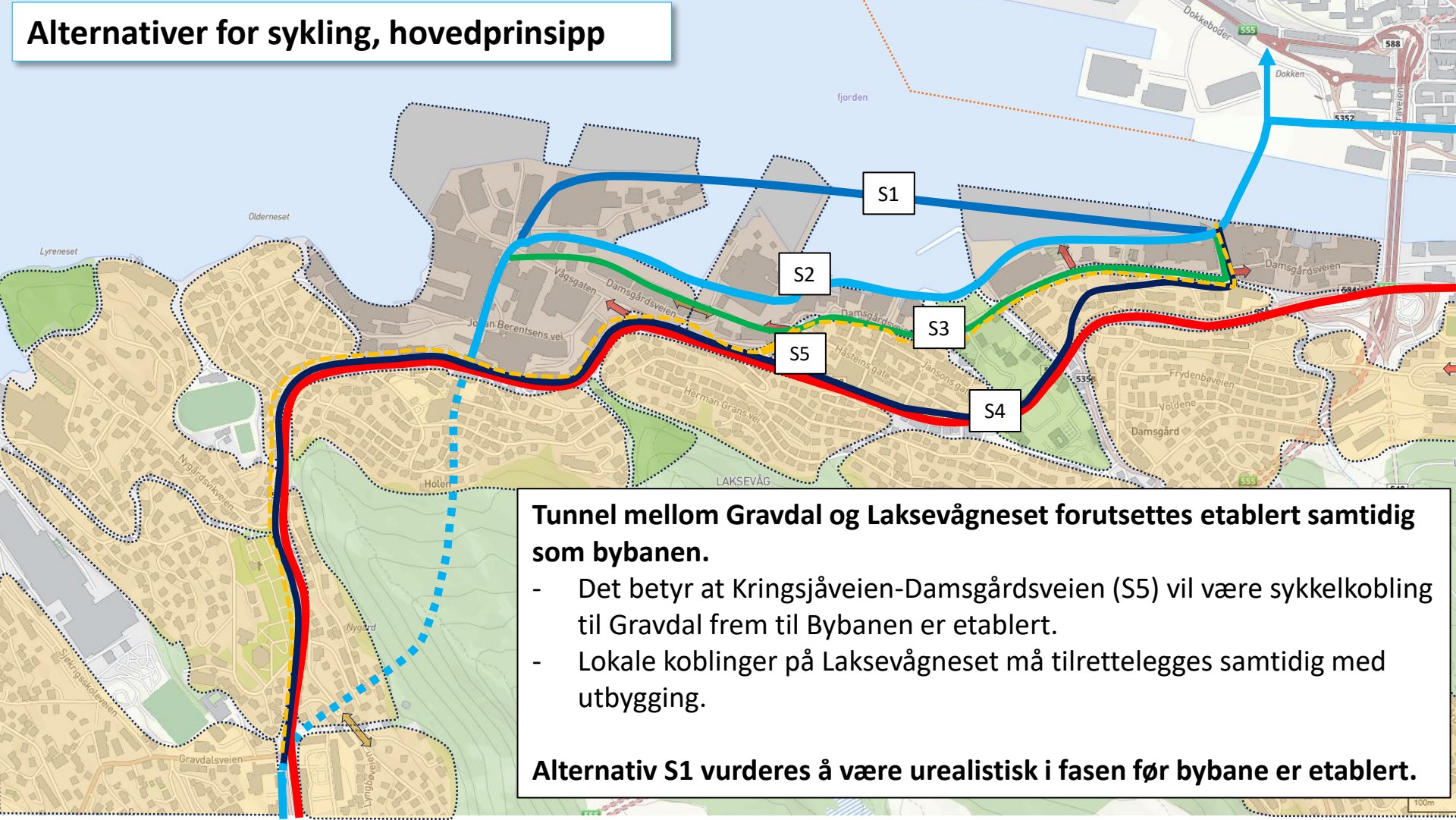
1a og 2a

pr mars 25

BERGEN
KOMMUNE

Alternativer for sykling, hovedprinsipp

Tunnel mellom Gravdal og Laksevågneset forutsettes etablert samtidig som bybanen.

- Det betyr at Kringsjøveien-Damsgårdsveien (S5) vil være sykkelkobling til Gravdal frem til Bybanen er etablert.
- Lokale koblinger på Laksevågneset må tilrettelegges samtidig med utbygging.

Alternativ S1 vurderes å være urealistisk i fasen før bybane er etablert.

Anbefaling for videre arbeid

Jobbe videre med løsninger for:

S2: kan etableres som sykkelveg eller sykkelgate

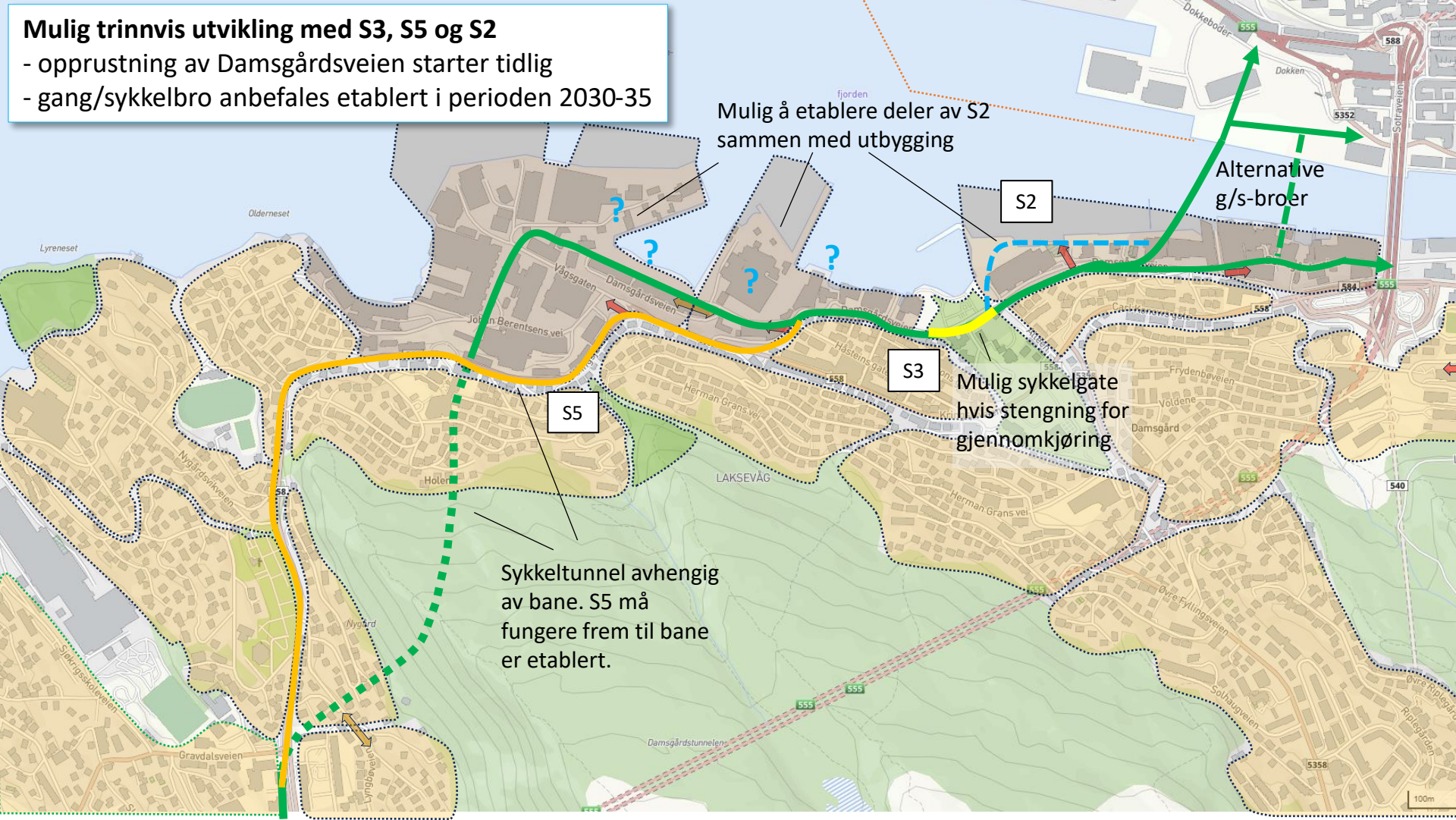
S3: kan ha sykkelveg el sykkelgate på Laksevågneset og sykkelgate el blandet trafikk i Damsgårdsveien

S5: vil være sykkelkobling til Gravdal frem til sykeltunnel er etablert.

S4: vurdere om skal opphøre og/eller erstattes høyere opp

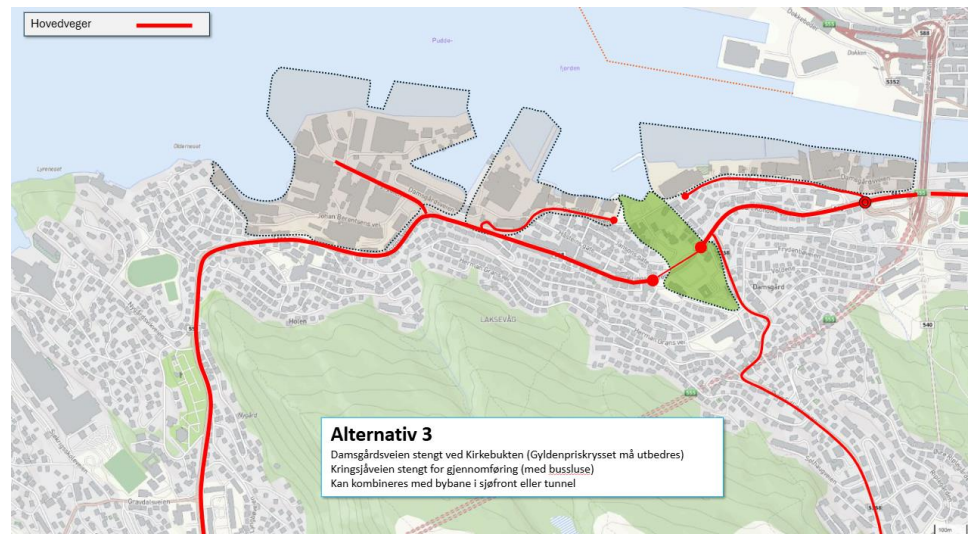
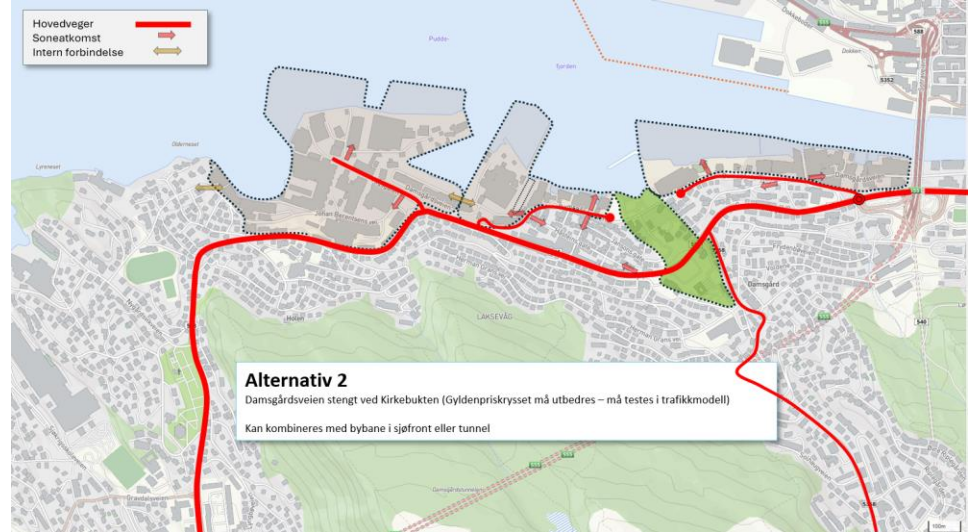
Mulig trinnvis utvikling med S3, S5 og S2

- opprustning av Damsgårdsveien starter tidlig
- gang/sykelbro anbefales etablert i perioden 2030-35

Trafikkanalyse utarbeides for tre hovedgrep for trafikksystem for bil

1. Gjennomkjøring i Damsgårdsveien
2. Stengt for gjennomkjøring i Damsgårdsveien (Kirkebukten)
3. Stengt for gjennomkjøring i Damsgårdsveien og buss-sluse i Kringsjøåveien

Kombinasjoner av mobilitetsnett

BERGEN
KOMMUNE

Mobilitetsnett 1 Bane A2 / Sykkels1

Bybane

Bybaneholdeplass

Alt_A2

Vegløsning - Alternativ1

Hovedveger - Alt1

Soneatkomst - Alt1

Kulturminner enkeltminner

Vernetype

Forskriftsfredet

Kommunalt listefort

Listefort kirke

Vedtaksfredet

Sykkelveger

S1

Målpunkt_Laksevåg

Dagligvarehandel

Skoler

Barnehager

Bustopp

Rekreasjon_Lok_Idrett_Fritid

Service/servering

Offentlig_tjenesteyting

Fremtidig

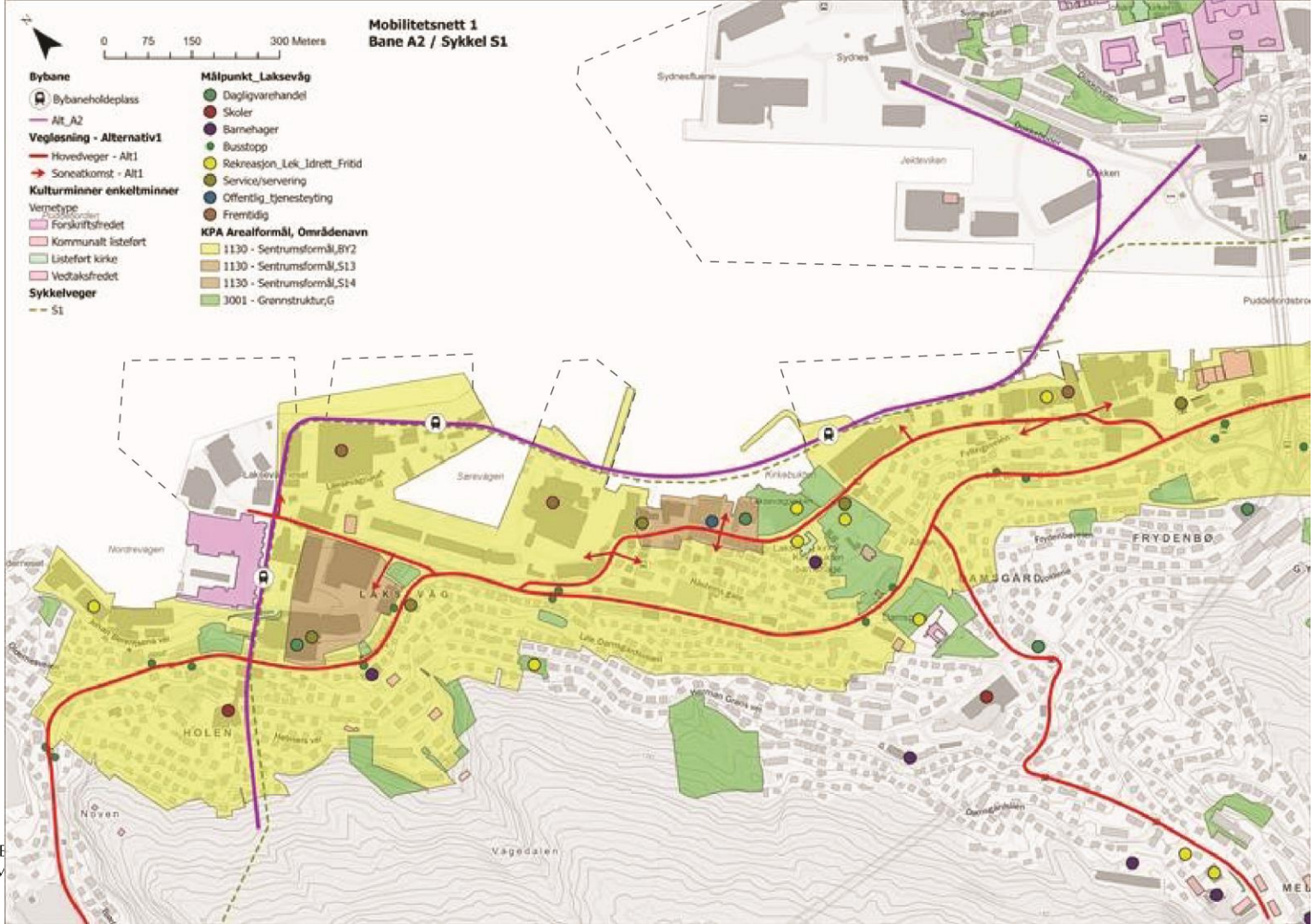
KPA Arealformål, Områdenavn

1130 - Sentrumsformål_BY2

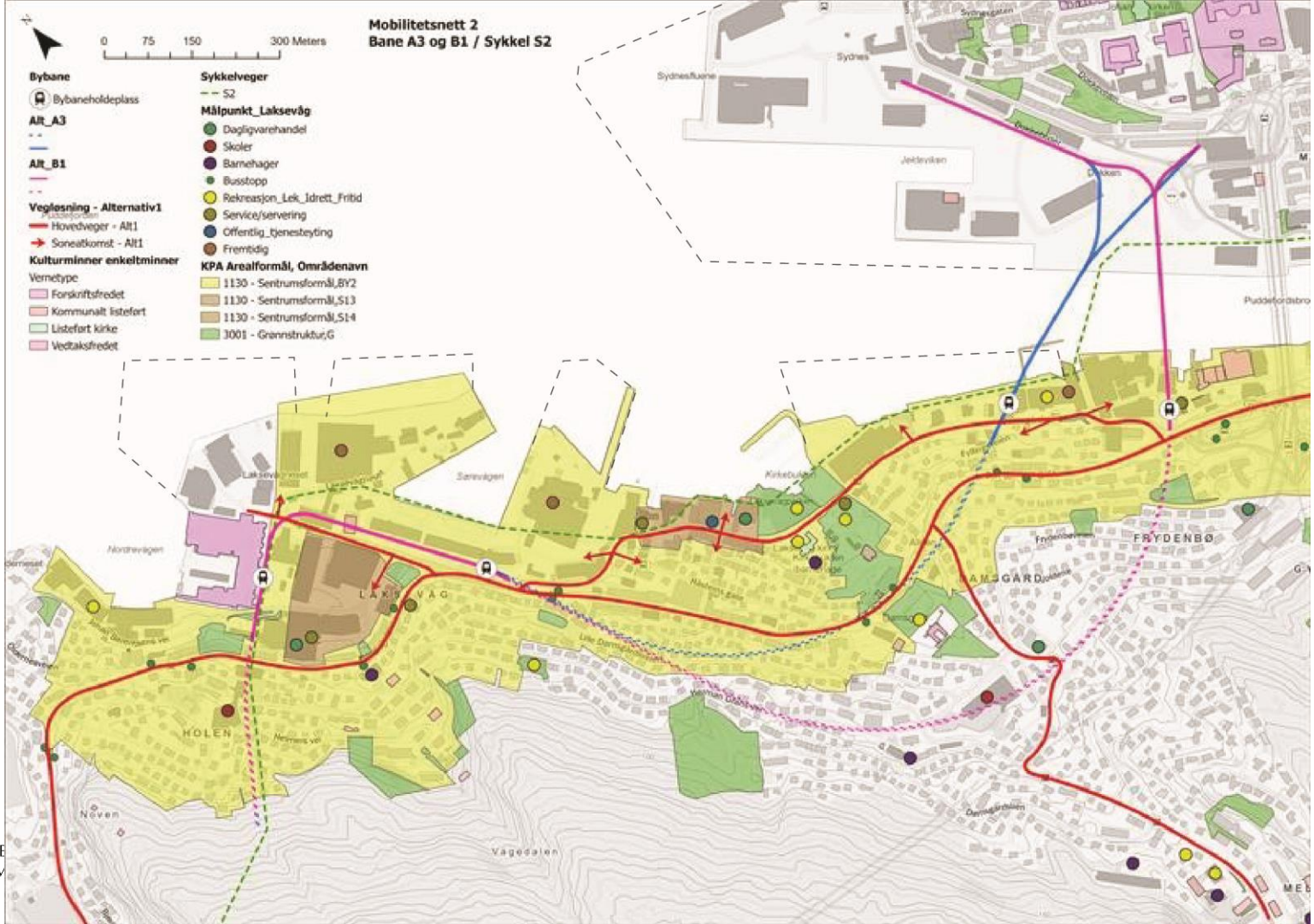
1130 - Sentrumsformål_S13

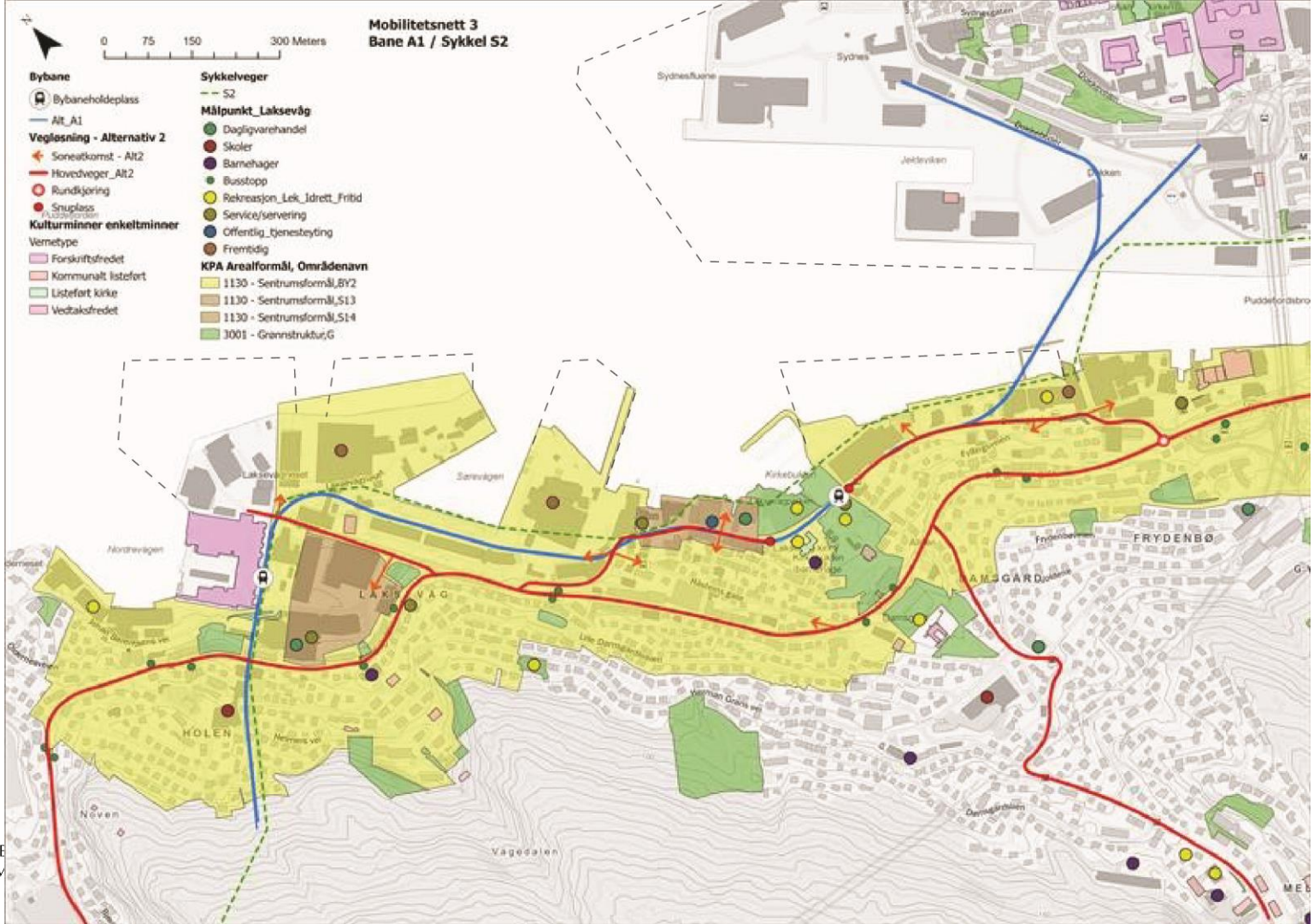
1130 - Sentrumsformål_S14

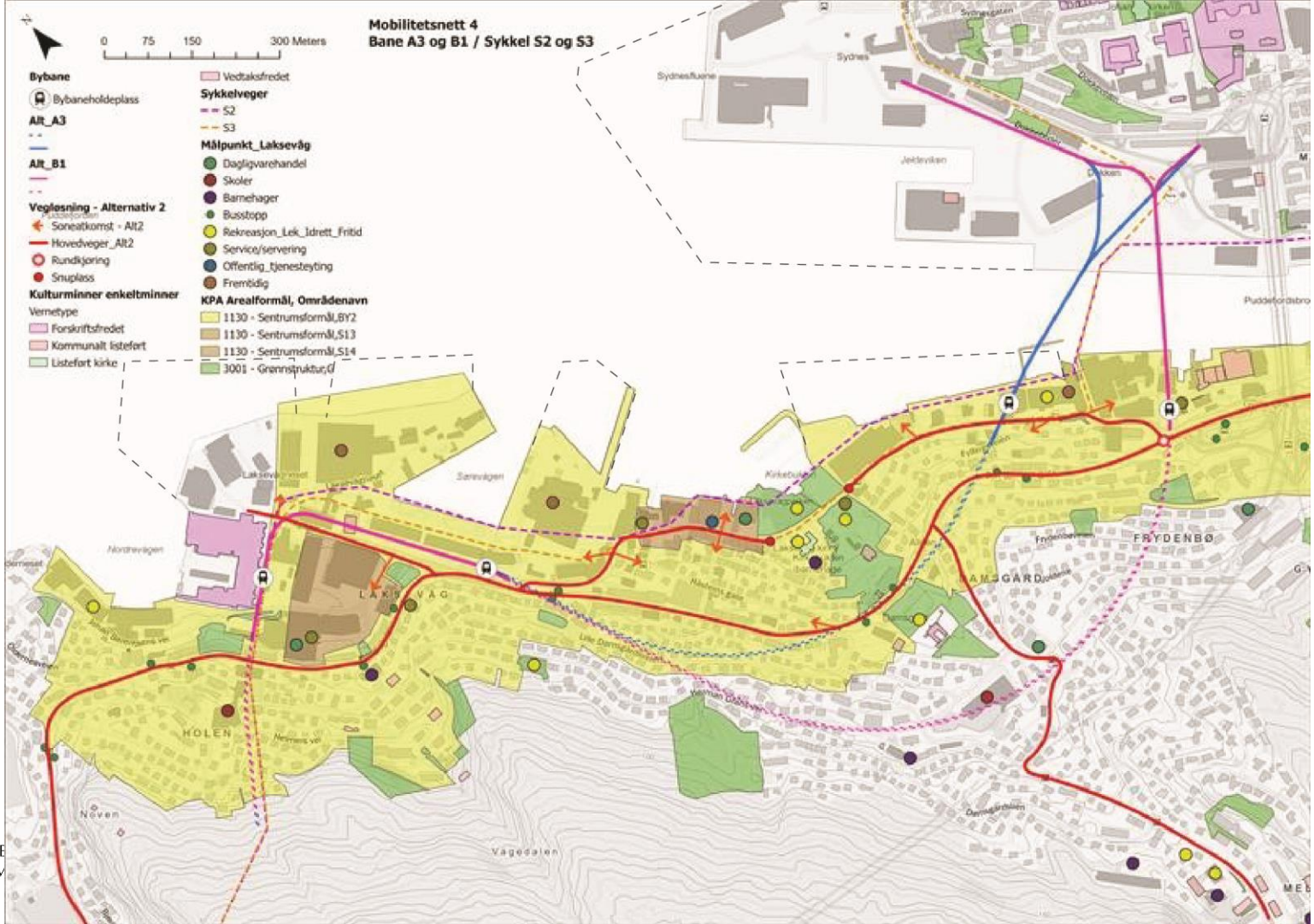
3001 - Grønnstruktur,G

BERGE
KOMMUNE

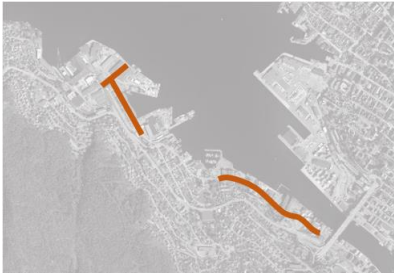

Mulige prinsipper for utbygging før bybane

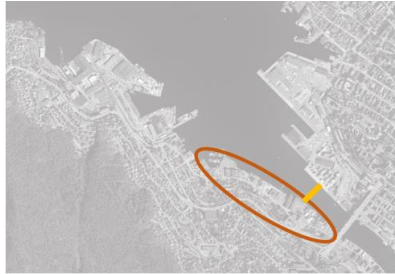
- A. Bygge langs noen gater/byrom
- B. Bygge innerst først
- C. Bygge ytterst først
- D. Utbygging likt fordelt etter en fordelingsnøkkel for områder/planer
- E. Bygge i ett punkt – kraftsenter for videre transformasjon – sette Laksevåg på kartet
- F. Bygge ved den «sikre» holdeplassen for Bybanen
- G. Bygge der mulig passasjerferge anløper
- H. **Kombinasjon av prinsippene, eventuelt prinsipper som ikke er nevnt over**

Mulige prinsipper utbygging før bybane - scenario 2035

A

B

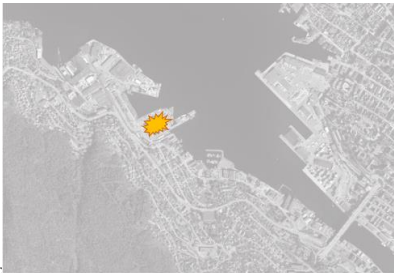
C

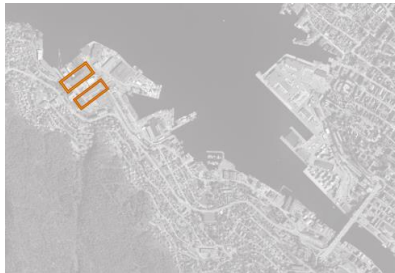
D

E

F

G

H. Flere prinsipper eller
kombinasjoner?

Oppsummert fra internt gruppearbeid i PBE 25.04.24 :

- Ingen av prinsippene egner seg alene
- Grunneiere bør involveres i disse drøftingene
- Bør se videre på kombinasjon av prinsipper for etappevis utbygging
- Prinsipp 6 "Utbygging likt fordelt etter en fordelingsnøkkel" for områder/planer er tilfeldig og uheldig, etapper bør knyttes til en strategi for ønsket utvikling
- Bakgrunn for å begrense utbygging er at det ikke er kapasitet i transportsystemet, for fremtidig utbygging må det derfor settes krav til en gitt reisemiddelfordeling
- Egnethet for utbygging, tilpasning/konflikt med eksisterende miljø og funksjonsdeling må vurderes i alle planarbeidene
- Prinsipper for etappevis utbygging må forankres – hvordan?

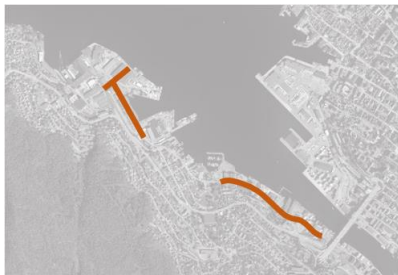
Oppsummert fra møte med utviklerne 18.10.2024:

- Viktig å løfte Laksevåg og skape et sted, og det bør være et premiss for Laksevåg. En statisk trafikkanalyse gir ikke god byutvikling.
- Må bygge stort nok for å få løft nok til å lage destinasjon. Tror vi trenger flere utbyggere her for å drive transformasjonen.
- Prinsipp B er ikke nevnt av gruppe 2 fordi utbyggingspotensialet der er dårligere i det korte bildet. Krever utfylling, og da er vi over i en fase 2 av Laksevågutviklingen.
- Prinsipp A og F blir for stram.
- Prinsipp G er vel og bra, men det må være nok mennesker som flytter hit. Må lande på et kollektivknutepunkt.
- Forslag om et neste arbeid, der flere premisser er lagt: bybanelinje og grad av utfylling er viktig i så måte. Om en ser for seg at en aktør eier hele området. Hvor ville en gått i gang?
- Jobbe videre med prinsippene og drøfte hva som må på plass for å komme i gang

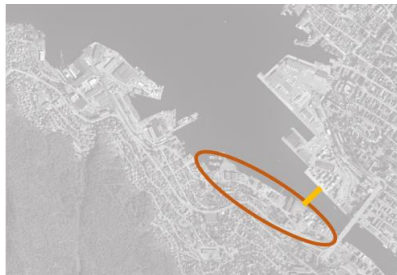
PBE tolker det dit hen at man er forholdsvis samstemt om at det bør være fokus på et prinsipp der utviklingen er av et omfang som er stort nok til å generere byliv og grunnlag for etablering av øvrige byfunksjoner. Det er ønske om samarbeid mellom utbyggingsprosjektene, og drøfting av hva som må på plass for å komme i gang med transformasjon.

Gitt nye ideer om mobilitet, er det nye prinsipper vi må drøfte og ta med oss videre?

A

B

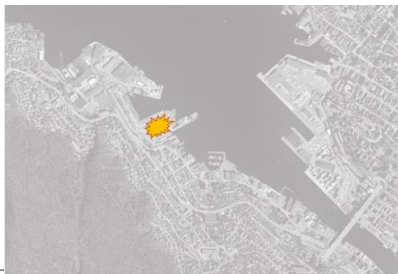
C

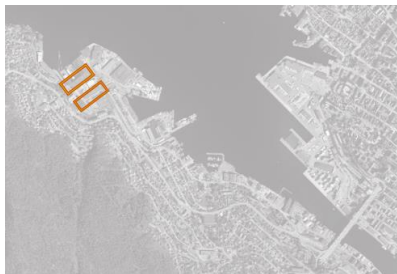
D

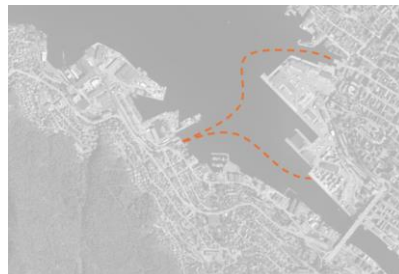
E

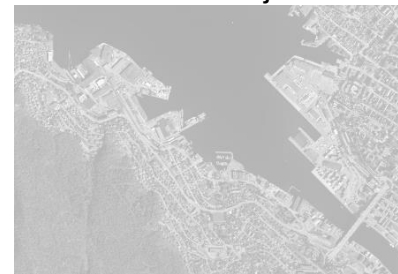
F

G

H. Flere prinsipper eller kombinasjoner?

Oppgaver – etappevis utbygging og gjennomføring

1. Etappevis utbygging
 - Hva må på plass tidlig, før bybane, scenario 2035
 - Hva kan komme senere eller ved etablering av bybane, scenario 2050
2. Hva er avhengighetene mellom planområdene og tiltak?
3. Er det noen planer som kan gjennomføres uavhengig av andre tiltak?
4. Er noen av de prinsippene vi diskuterte tidligere er uaktuelle nå?

Inndeling i grupper

Gruppe 1 Dekket	Gruppe 2 Pedalen	Gruppe 3 Lykten	Gruppe 4 Pedalen
Løtvedt, Ole Petter	Mathiesen, Solveig		Hvass Christian
	Andreas Hovden	Per Olav Dahl Hegge	Svein Anderssen
Terje Lorentzen	Christine F Johannessen	Linn Skjold	Haakestad, Eline Aresdatter
Kristel Bellerby	Taral Jensen	Vatle, Vegard Abrahamsen	Arild Bruvik
Karevoll, Gjertrud	Per Reigstad	Audun Kvam	Frode Risnes
Jannicke Sem-Onarheim	Helge Hopen	Susanne Bjelland	Synne Aarskaug

Våren 2025

Planlagte møter

Fredag 25.04.25:

- Forankring prinsipper
- Videre arbeid

Fremdrift arbeidet med deloppgavene

- Samlet notat med anbefaling av felles prinsipp og videre arbeid utarbeides sendes ut før påske
- Ny deloppgave Skybruddsplaner har startet, analyser ferdig i juni - 25

KDP for bybane starter opp med konsulent nå

- Alle utbyggerne blir kontaktet for en befaring ved deres prosjekt og mulighet til innspill til traseene

Bopilot arrangement 23.april på Høyskolen i Bergen – påmelding kommer ut i neste uke

Takk for i dag!

Kulturmiljø / Kulturminner

KpAngitthensyn_kulturmiljø_2018

KpAngitthensyn_kulturmiljø_2018

Kulturminner enkeltminner

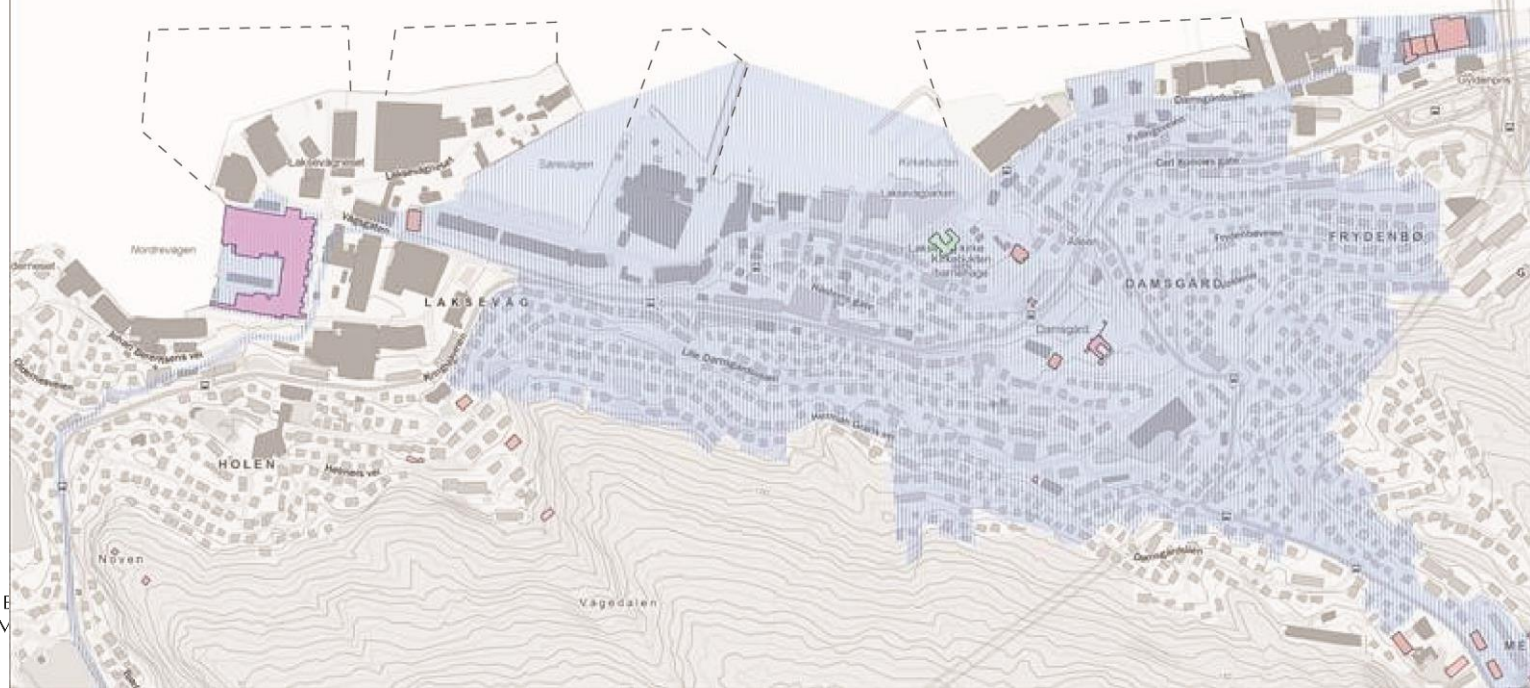
Vernetype

Forskriftsfredet

Kommunalt listeført

Listeført kirke

Vedtaksfredet

BERGE
KOMM